ERZURUM TÜRK TELEKOM NURETTİN TOPÇU
SOSYAL BİLİMLER LİSESİ

VAKANÜVİST

7. YIL 29. SAYI

TARIK BUĞRA

sblvakanuvist
vakanuvistdergisi@gmail.com
https://erzurumsbl.meb.kl2.tr/

VAKANÜVİST

Aylık Dergi

Erzurum Türk Telekom Nurettin Topçu Sosyal Bilimler Lisesi

Yıl: 7 **Sayı:** 29

İMTİYAZ SAHİBİ
Türk Telekom Nurettin Topçu Sosyal Bilimler Lisesi adına
Ayatullah ARAZ
Okul Müdürü

YAYIN YÖNETMENİ
Taner ÖZDEMİR

EDİTÖR
Sude Naz TAŞAR

İÇ TASARIM
Muhammet ÖZER

KAPAK TASARIMI
Nisa ATASEVER

DERGİMİZDE KATKIDA BULUNAN ÖĞRENCİLER
Harun KILIÇ
Ayşenur SİNCAR
Azra HANCI
Muhammed Kürşat ORHAN
Zeynep Berra OKUR
Miraç ÇATAK
Fahri SAVAŞ
Nidanur KÖSE
Fadime Tüzzehra ŞENTÜRK
Sibel KEYVANKLI

EDİTÖRDEN...

29. sayımızı çıkardığımız Vakanüvist dergimizin bu ayki konusunu edebiyatımızın yerli ve millî sesi olan “Tarık Buğra” olarak belirledik. Tarık Buğra gerek ele aldığı konularla, gerek yazdığı eserlerle deyim yerindeyse edebiyatımızın kalbinde taht kurmuştur. Onu, birçok konuda farklı yönlerden fikrini beyan ettiğini görürüz. Tarık Buğra başlı başına Anadolu insanı olup değerlerini korumaya kararlı bir yazarımızdır.Hikaye, roman, makale ve piyes gibi türlerde yazdığı yazılarda toplumun noksan noktalarına değinmiştir. Buğra’ya göre bu noksanlık başta bireyin kendisine sonra da çevresine ve hatta vatanına dahi zarar verecektir.

Tarık Buğra’yı birçoğumuz “Küçük Ağa” veya “Osmancık” romanları ile tanıyoruz fakat Buğra’nın saymakla bitiremeyeceğimiz, okurken hem zevk duyacağımız hem de bilgileneceğimiz birçok eseri vardır. Ayrıca Buğra, Millî Mücadele Savaşı zamanında geçen hadiseleri de bize tüm yüzleriyle aktarmıştır. Bu olayları aktarırken eserlerine kendi yaşamından izler katmayı da unutmaz. İşte biz de bu ayki Vakanüvist dergimiz vesilesiyle sizlere Tarık Buğra’yı az çok anlatmaya çalıştık. Yazarın bilinmeyen yönlerini sizlere aktarmaktan büyük bir zevk duyduk. Umarım sizler de bu büyük ustayı daha iyi tanır, okurken zevk alırsınız. Ayrıca hemen hemen herkesin “doğru bildiği yanlışlar”a dergimizde yer vermeye çalıştık. Herkese iyi okumalar dilerim. Selam ve dua ile yeni bir sayıda buluşmak umuduyla...

İÇİNDEKİLER

Tarık Buğra'nın Hayatı ve Yazarlık Serüveni / Harun KILIÇ
Tarık Buğra'nın Eserlerinde Mekân ve Anadolu / Ayşenur SİNCAR
Tarık Buğra'nın Hikâyeciliği / Azra HANCI
Çaresiz Nefes / Muhammed Kürşat ORHAN
Geldikleri Gibi Gittiler / Zeynep Berra OKUR
İnsanoğlu / Miraç ÇATAK
Yüzyılın Büyük İhaneti / Fahri SAVAŞ
Doğru mu Yanlış mı?

TARIK BUĞRA'NIN HAYATI VE YAZARLIK SERÜVENİ

HARUN KILIÇ
10/D

1918 yılında Akşehir'de dünyaya gelen yazarımız, ilköğrenimini doğduğu yerde tamamlamıştır. Yazar olmaya lise yıllarında karar veren Tarık Buğra, 1936 yılında Konya Lisesinden mezun olmuştur. Daha sonra İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesine kaydını yaptırmış, 2 yıl sonra Hukuk Fakültesine geçmiş, oradan da Edebiyat Fakültesinde eğitimini sürdürmüştür. Mezuniyet tezini vermeden buradan da ayrılmıştır. Gazeteciliğe babasıyla beraber çıkardığı "Nasrettin Hoca" gazetesinde başladı. Birçok gazete ve dergide yazan sanatçı, Tercüman gazetesinden 1976 yılında istifa etmiş ve tamamıyla edebiyata yönelmiştir. Yazdığı eserlerle birçok ödül alan yazar, "Devlet Sanatçısı" unvanını da almıştır. Tarık Buğra, 26 Şubat 1994'te kanser tedavisi gördüğü Çapa Tıp Fakültesinde yaşamını yitirmiştir.

Tarık Buğra, ilk piyeslerini ve "Yalnızlar" romanını askerliği sırasında yazmıştır. 1940'ta tamamladığı roman, 1948'de Çınaraltı dergisinde tefrika edilmişti. Ama Buğra'nın adı daha çok bir iddia üzerine üç saatte yazdığı "Oğlumuz" adlı hikâyesinin 1948'de Cumhuriyet gazetesinin açtığı yarışmada ikincilik kazanmasıyla duyuldu. 1949'da yayımladığı ilk hikâye kitabı "Oğlumuz"u, 1952'de "Yarın Diye Bir Şey Yoktur", 1954'te "İki Uyku Arasında", 1964'te "Hikâyeler"izledi. Kasaba yaşantısından, orta sınıf insanların ev ve aile ortamlarından kesitler verdiği hikâyelerinde, yoğun, şiirli bir dille aşk, yalnızlık, uyumsuzluk gibi temaları işledi. Olay örgüsünden çok, iç gerçekliğe ağırlık verdi. 1955'te çıkan "Siyah Kehribar"la tamamen romana geçiş yapar.

Zaten yazarın adını büyük çapta duyurduğu eseri de 1963 yılında yayımlanan, Milli Mücadele ve Anadolu halkını konu aldığı "Küçük Ağa" romanı olmuştur. "Küçük Ağa", Tarık Buğra'nın en büyük ve en tanınmış eseridir. Kurtuluş Savaşı'nın, küçük bir Anadolu kasabasından görünüşüdür. Yakın tarihe, resmî tarih anlayışının dışına çıkan bir yorum getirir bu eseriyle. Bu romanın devamını 1967'de "Küçük Ağa Ankara'da" adıyla yayımladı. "Firavun İmanı" (1976), "Dönemeçte" (1978), "Gençliğim Eyvah" (1979), "Yağmur Beklerken" (1981) adlı romanlarında da Cumhuriyet'in çeşitli evrelerini, demokrasiye geçiş sürecindeki çalkantıları konu edindi.

Orta Oyuncusu "Komik-i şehir" Naşit'in hayatından yola çıkarak yazdığı "İbiş'in Rüyası" ile 1970 TRT Sanat Ödülleri Yarışması'nda başarı ödülü, Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluş yıllarını anlattığı "Osmancık"la (1985) Millî Kültür Vakfı Edebiyat Armağanı'nı, "Yağmur Beklerken"le Türkiye İş Bankası Büyük Ödülü'nü aldı. 1991'de Devlet Sanatçısı unvanını aldı. Birey özgürlüğünü savunduğu "Ayakta Durmak İstiyorum" (1966) ve "Üç Oyun" (1981) adıyla kitaplaştırdığı piyeslerinin hemen hepsi sahnelendi. Romanları TV dizisi haline getirildi. Fıkralarından seçmeleri "Gençlik Türküsü"(1964), gezi notlarını "Gagaringrad" (1962), dil ve edebiyat üzerine yazılarını "Düşman Kazanmak Sanatı" (1979), denemelerini "Bu Çağın Adı" (1979) başlıklarıyla yayımladı.

Tarık Buğra'nın romanları özel bir bakış açısıyla incelendiğinde ise şu gibi konular ön plana çıkmaktadır: Kadın - erkek ilişkisi, milliyetçilik ve bağımsızlık, Osmanlının kuruluşu ve kökler, savaş yılları ve psikoloji, çok partili hayata geçiş, gençlik, yozlaşma, anarşi ve derin devlet anlayışı.

Tarık Buğra'nın kadın-erkek ilişkisini doğrudan konu edindiği romanları "Siyah Kehribar", "Dönemeçte", "İbiş'in Rüyası" ve "Yalnızlar" romanlarıdır. "Osmancık", "Gençliğim Eyvah", "Firavun İmanı", "Küçük Ağa" romanlarında ise bu konu, dolaylı şekillerde işlenmektedir.

Tarık Buğra'nın milliyetçilik ve bağımsızlık konusu ile ilgili öne çıkan eseri ise hiç şüphesiz "Küçük Ağa"dır. Tarık Buğra'ya göre devlet, millet ve bayrak kutsaldır. Kutsal değerler kişisel menfaatin önünde gelir. Hatta bu değerler söz konusu olduğu zaman kişisel menfaat devre dışı olacaktır.
Buğra'nın romanlarının farkı, Kurtuluş Savaşı'na cepheden ve Ankara'dan yani askerî ve politik açılardan bakmayan bir yapıda olmasından ileri gelir. Kurtuluş Savaşı ile ilgili o güne kadar roman yazan tüm yazarlar resmî görüş kendilerindennasıl bakmalarını istiyorsa öyle yazmışlardır. Bunu fark eden Buğra, bir ilki gerçekleştirerek romanlarını resmî görüşten farklı olarak yazmıştır.
Tarık Buğra'yı, Türk edebiyatında tarihî roman türünün en önemli temsilcilerinden biri olarak göstermek yanlış olmayacaktır. Tarih ile edebiyatın birbiriyle son derece bağlantılı ilimler olduğuna inanan Buğra için, her yazarın tarihe karşı oldukça önemli görev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Kendisi de bu bağlamda yazdığı tarihî romanlarında özellikle Türkiye'nin yakın tarihini konu edinmiştir. Söz konusu romanlar "Küçük Ağa", "Küçük Ağa Ankara'da", "Firavun İmanı", "Dönemeçte", "Yağmur Beklerken" ve "Gençliğim Eyvah"tır. Buğra'nın uzak tarihimizi incelediği romanı ise "Osmancık" adını taşır.
Buğra, yazarların tarihe ve tarihsel mukayeseye neden önem vermeleri gerektiğini şu sözlerle açıklar: "Yazarların yalnız yaşanılan dönemlerin meselelerine değil, Tarih'e karşı da görevleri, hatta sorumlulukları olduğuna inanıyorum. O kadar ki, tarihten bütün bütün kopan yazarın gün üzerinde yorum yapma hakkını kaybedeceğini bile sanıyorum. En azından tarihle bağlantılarını araştırmadan ve kavramadan günlük meseleleri ele almanın yanıltıcı sonuçlar vereceğinden eminim."

"Gün doğmak için batar."

Osmancık,
Tarık Buğra

Buğra'nın tarihe verdiği önemi belki de en hassas noktalarıyla okuyucularına hissettirdiği romanı, Osmanlı Devletinin kurucusu olan Ertuğrul Gazi Bey'in oğlu Osman Bey'in, gençliğinden ölümüne kadar geçen süreci yansıtan "Osmancık" romanı olmuştur.
Siyaset ve siyasi meseleler, Tarık Buğra'nın romanlarında bir leitmotif olarak işlenir. Buğra'nın bu konuları seçmesindeki amacı, resmî tarihin dışına çıkarak Türk siyasi hayatının bir panoramasını çizmektir. Tarık Buğra'nın siyasi anlamda sağ kesime yakınlığı ve sağlam milliyetçi bir yapıya sahip olduğu edebiyat dünyasınca bilinmektedir. Buna rağmen eserlerinde çığlık çığlığa bir ideolojik veya politik tavır yoktur. Milliyetçilik fikri eserlerinde sanatkârane açıdan bulunmaktadır. Zaten yazarın kendisi de hiçbir gruba dâhiledilmemesi gerektiğini birçok kere ifade etmiştir: "Efendim işte böyle, dediğim gibi, 'Küçük Ağa', 'İbiş'in Rüyası', 'Gençliğim Eyvah', 'Osmancık', piyesler… Yazıldı. Şöyledirler, böyledirler, onu bilmem fakat daima güzellikleri aradım, insanlara, insanların duygu ve düşünce dünyalarına yardımcı olmayı aradım, hiçbir saplantım olmadı çok şükür, hele siyasi, katiyen kafa bağımsızlığımı korumak için elimden geleni yaptım. Hiçbir gruba angaje olmadım."
Gelelim son konumuz olan yozlaşmaya. Bu konuyu bir sembol üzerinden anlatmak isterim. Toplum, birçok organizmadan meydana gelir. Bu organizmalar zaman içinde yenilenmeli, çağa ayak uydurabilir hale getirilmelidir. Eğer bir organizma yeniliklere ayak uyduramaz ve çağın gerisinde kalır ise çöker. Bu çöküş ardı sıra her organizmada görülmeye başlanırsa toplum da o hızda çöküşe geçer. Organizmalar sadece bürokratik yapı olarak değil, sosyolojik birer yapı olarak da düşünülmelidir. Bu bağlamda toplumun gelenek görenekleri, âdetleri, töreleri gibi ortak kültür ögeleri de kendi içinde bir organizma görevi görmektedir. Yazarımız "Dönemeçte" ve "Gençliğim Eyvah" isimli eserlerinde bu meseleye değinmiştir.
Sizlere elimdeki bilgiler ve okuduğum kitaplar aracılığı ile Tarık Buğra'nın edebî kişiliği ve ele aldığı konulardan bahsetmeye çalıştım. İyi okumalar dilerim...

TARIK BUĞRA'NIN ESERLERİNDE MEKAN VE ANADOLU

AYŞENUR SİNCAR

10/D

Tarık Buğra eserlerinde şehir ve köy hayatından ziyade daha çok kasaba hayatından bahsetmiştir. Kasabayı mekân olarak ele almasındaki en önemli sebebi Tarık Buğra'nın bir söyleyişindeki şu cümlesi açıklar: "Politik ve sosyal karakterler şehirden ziyade, kasabayı etkisi altına almaktadır." Kasaba insanının, toplumsal değişimlerden en çok etkilendiğini düşündüğünü dile getirmiştir. Anadolu'yu mekân olarak kullanırken yaşanılan savaş, kuraklık ve ekonomik krizin, insanlar üzerindeki etkisi gibi konuları ele almıştır.

Ayrıca seçtiği mekânın sadece coğrafi konumuna değil, mimari özelliklerini bu bölgede yaşayan insanların giyim tarzına, üslubuna, ağız farklılıklarına da dikkat etmiştir. Tarık Buğra'nın seçtiği kasabalardan en önemlisi çocukluğunun da geçtiği ve şimdilerde bir ilçe olan Akşehir kasabasıdır. En çok tanınan eserlerinden "Küçük Ağa", "Yağmur Beklerken" ve "Dönemeçte" romanlarında Orta Anadolu kasabalarını mekân olarak ele almıştır.

İlk olarak ele almak istediğim eser "Yağmur Beklerken". Anadolu'daki kuraklıktan, siyasetin kasabaya yansımasından, halkın üzerine kurulan baskıdan, ağır vergilerden, milletvekillerinin maaşlarına gelen zamlardan hareket edenTarık Buğra; bütün bu etkenleri romanında ele almaya çalışmıştır. Eserde kasabanın adı, geçmez. Fakat Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluş çalışmalarının yapıldığı bu yerin Akşehir kasabası olduğu açıktır. Ayrıca Kaymakam'ın yaptırdığı park, cami, meclis de eserde kullanılan diğer mekânlardandır. En çok betimleme yaparak ayrıntı verdiğimekân ise Avukat Rahmi Bey'in evidir. Kasabada iki farklıdönem veya süreçten bahsedilebilir. Fırka açılma konusu kasabada büyük bir etki oluşturmuştur. Ama bu ikiye bölünmeden daha büyük olan ve herkesi ilgilendiren bir konu daha vardı: Kuraklık. Kasabada yağmur yağmaması, bütün herkesi zor duruma sokmuştur.

"İnsanın birde inilemeyecek derinlikleri oluyordu."

Firavun İmanı, Tarık Buğra

Bütün halk, yağmurun yağmasını bekler ve halk ikiye ayrılmış durumdadır. İlk yağmurun yağmasıyla ikiye bölünen halk tekrar bir araya gelir. Fırka da bir süre sonra açılacak ve halkın ikiye ayrılması tamamen ortadan kalkacaktır. Tarık Buğra "Yağmur Beklerken" romanındaki mekânı ve tipleri canlandırmada, kasaba hayatını yansıtmada oldukça başarılıdır.

Diğer ele almak istediğim eser ise Kurtuluş Savaşı'nı anlatan "Küçük Ağa". Savaşların ve ekonomik krizlerin olduğu bir Anadolu kasabası ve insanlar yokluk içindedir burada. Bir ekmeğe bile muhtaçtır Akşehir halkı. İnsanların açlığını, yoksulluğunu, yalnızlığını bulundukları bölgeyle tamamlaryazar. İnsanların üzerindeki olumsuzluğu fazlasıyla gösterirkenmekânlarda hiçbir değişiklik olmamış hatta bu mekânlar aynı halleriyle kalmıştır. Yaylalar, sokaklar, mahalleler, dağlar, ovalar sıkça kullanılmıştır. Kapalı mekân olarak ise kahvehaneler, meyhaneler, konaklar ve bazı dükkânlar geçer. Nasrettin Hoca Mezarlığı, romanda geçen mekânlar arasında en fazla ayrıntıyla ele alınan yerdir. Kasabada dikkat çeken diğer bahsedeceğim mekân ise "Kerpiçlik Gölü"dür. Burası ölümcül hastalığın kaynağı olmuştur. Ayrıca her sene en az bir genç bu gölde .boğularak hayatını kaybetmektedir. Kasaba halkı bu sorundan kurtulmak istese de ekonomik sıkıntılardan dolayı bir türlü kurtulamaz. Tarık Buğra, Akşehir kasabasındakiİstanbullu Hoca'nın vaaz verdiği İplik Camisi'nden de ayrıntılıolarak bahseder.

En son ele alacağım eser ise insanların ekonomik durumlarını, törelerini, kültürlerini anlatan "Dönemeçte"romanı. Bu eserde de "Küçük Ağa" ve "Yağmur Beklerken"eserlerindeki gibi Orta Anadolu kasabası mekân olarak seçilmiştir. "Yağmur Beklerken"de kasabanın adı geçmezken bu eserde kasabanın adı bellidir; Kayseri'nin "Kızılışık kasabası". Eserde Kayseri şehrinin hiç adı geçmezken sadece kasabanın söylenmesi, Tarık Buğra'nın kasaba hayatına şehir hayatından daha çok önem verdiğini göstermektedir. Ayrıca "Dönemeçte"de kapalı mekânlar, açık mekânlardan daha çok kullanılmıştır. En çok kullanılan mekân ise ismi verilmeyen bir handa bulunan ve betimlemelerle tanıtılan Şehir Kulübü'dür. Dr. Şerif başta olmak üzere romanın büyük kısmı burada geçer. Burası öyle bir mekândır ki kasabaya gelen hemen herkesin ilk ve sürekli soluk aldığı yer olur. Bütün dünyadan kopuk ama kendi içinde kocaman bir dünya gibidir. Buraya gelenlerin büyük çoğunluğunu memurlar oluşturur. Burası Hükümet Konağı'na çok yakındır çünkü. Kasabadaki diğer eğlence yerleri olarak Çınarlık ve Ulupınar mesire alanları da geçer.

"Dönemeçte"de yer alan Anadolu, "Küçük Ağa"daanlatılan Anadolu'nun tam tersidir. "Küçük Ağa"da Anadolu'da savaş, ekonomik kriz gibi problemli bir mekân varken "Dönemeçte"de savaşlar bitmiş refah artmış ve dahaçok eğlence mekânları ön plandadır. "Küçük Ağa"da insanlar bir ekmeğe bile muhtaçken "Dönemeçte" romanında parayı nereye harcayacaklarını şaşırmışlardır. Savaşların bitmesininverdiği rahatlıkla insanlar hayatlarını çok rahat sürdürmektedirler. Tarık Buğra, "Dönemeçte" romanıyla ekonominin düzelmesiyle insanların zenginliğe kavuştuğunu ve herkesi küçümser hale geldiğini, her şeyin lüksünü istemeye başladığını kısaca insanların üzerlerindeki olumsuz havanın kalktığını anlatmaktadır.

Sonuç itibarıyla Tarık Buğra, hayatının büyük bir kısmını İstanbul'da geçirmesine rağmen çocukluk ve ilk gençlikdönemlerini siyasi çalkantıların yaşandığı Akşehir'de geçirmiştir. Bundan olacak ki savunduğu tarihî ve sosyolojik fikirlerini romanlarına en iyi bu kasaba aracılığıyla yansıtacağını düşünmüştür. Birçok romancı gibi gitmeden ve görmeden Anadolu'yu anlatmamış, bizzat yaşadığı bu Anadolu kasabasını ele almaya çalışmıştır. Bana göre bunda da haklı bir başarı elde etmiştir.

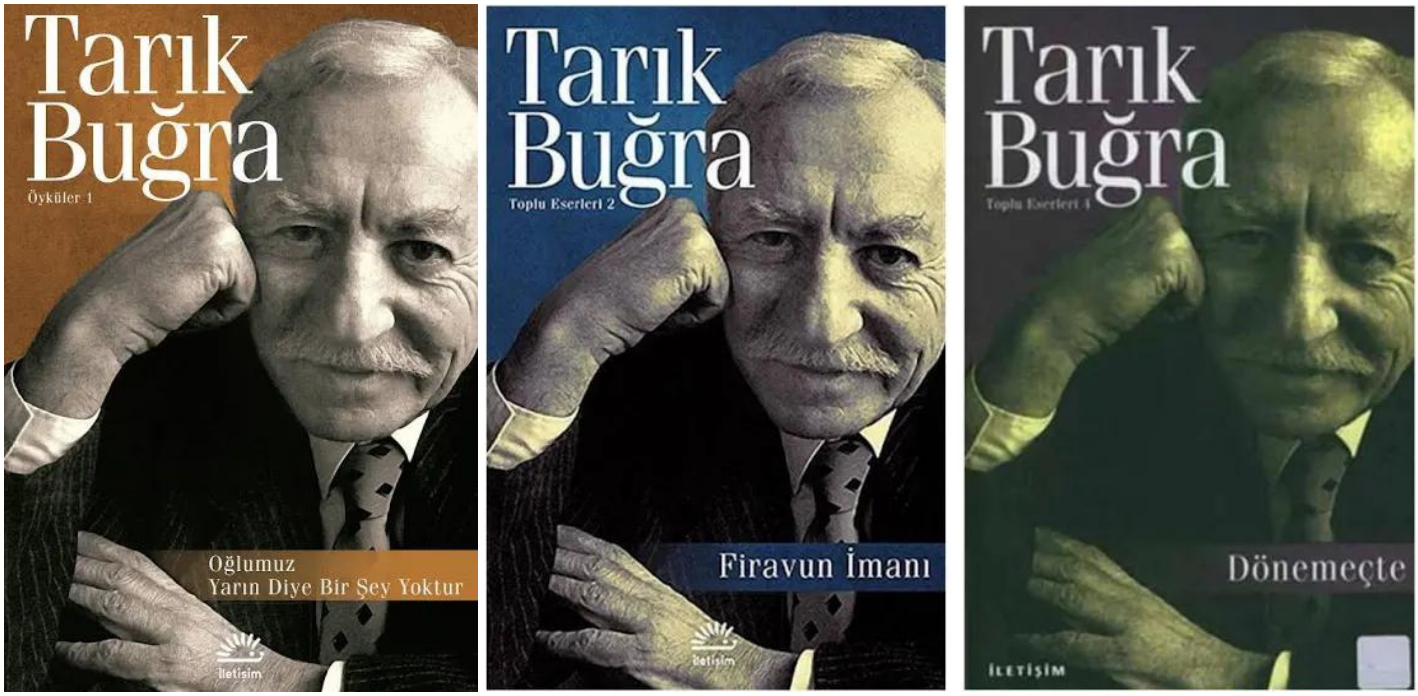

Tarık Buğra'nın Hikâyeciliği

AZRA HANCI
10/D

Türk romanını en iyi yazarları arasında yer alan Tarık Buğra, yazarlığının ilk döneminde hikâye türündeki eserleri ile ilgi uyandırmıştır. Yazdıklarından kazandığı para ile hayatını sürdüren yazar, hikâye telifine verilen paranın az olması nedeniyle bir süre sonra hikâye yazmayı bırakmıştır. 1948 ile 1969 yılları arasında devam ettirdiği hikâye yazarlığından toplamda 95 hikâyesi yayımlanmıştır. Bunlardan 15 tanesi aynı hikâyenin farkı isimle yeniden yayımlanmış halidir. Kısaca Buğra'nın 80 adet hikâyesi vardır. Ancak bugün okuyucu karşısına iki hikâye kitabının tek kitapta toplanmış hali olan "Oğlumuz" ve "Yarın Diye Bir Şey Yoktur" şekliyle çıkmıştır. Bu kitapta ise 39 hikâye bulunmaktadır. 1954'te yayımlanan ve 13 hikâyeden oluşan "İki Uyku Arasında" ise daha sonra yayımlanmaz. Yazarın sağlığında 10'u yeni yazdıkları olmak üzere bu üç kitaptan seçtiği ve "Hikâyeler" adıyla yayımladığı kitabında ise toplam 39 hikâyesine yer verdiğini görürüz.

Hemen hemen bütün hikâyelerinde durmadan değişen ve yenilenen hayatın sıkıntılarını anlatan yazar, bu yeni dünyanın dışında kalanları da sevebileceğimizi anlatır. Tarık Buğra'nın hikâye kişileri genellikle birbirine benzerdir. Bu kadroda huzursuz, sıkıntılı ve yalnız insanlar çokluktadır. İlk hikâyelerinden başlayarak çoğunlukla üç konu üzerinde durduğunu söyleyebiliriz. Hikâyelerinin bir bölümünde taşra yaşamından bahseden Buğra, sorunları ele alış yönünden diğer yazarlardan ayrılır. Sorunları gözlem yolu ile aktarmak yerine değişen yaşam koşullarını, toplum düzenindeki değişikliklerden hareketle sorunu, bireyin ahlakındaki değişim yönünden ele alır. Diğer konu ise orta halli ailelerin yaşayışıve aşkı tatmak isteyen gençlerin hayal kırıklıklarıdır. 3. kısım hikâyelerinin konusu ise günlük yaşamdan alınmıştır.
Hikâyelerinde daha çok toplumda yerini bulamamış duygu,düşünce ve yaşayışına bir yön verememiş, aşk ve yalnızlık içinde yaşayan aydın insanlar ile karşılaşılır.

Necip Tosun'un tabiriyle "Tarık Buğra olay değil, atmosfer hikâyecisidir."Hikâyelerinden, onun hüznü bilen biri olduğu anlaşılmaktadır.Onun hikâye ve romanlarında çocukluğun, ilk aşkın,vefasızlıkların kısılmış ve yarıda kalmışlıkların izi/hüznü vardır. Özellikle romanları ve oyunları ile ünlenen Tarık Buğra'nın sanat yaşamında pek çok yazarımızın aksine hikâyedeğil, roman birincil türdür. Bu nedenle Tarık Buğra'nın hikâye serüveni tüm sanat yaşamının sadece bir bölümünü kapsar; yukarıda da bahsettiğimiz gibi 1948-1969 gibi yirmi yıllık bir süreç içinde başlayıp bitmiştir.1969'dan sonra ise hiç hikâye yazmamıştır.

Hikâye yazmasını Mehmet Kaplan'a bağlayan Tarık Buğra bunun nedenini yıllar sonra şöyle anlatacaktır: "Mehmet Kaplan Bey, bana 'hikâye yazar mısın?' dedi. Hikâye ne olacak vız gelir bana, çünkü benim hedefim roman.Fındıklı'da denize karşı boş bir sınıfa girdim, döktürdüm.'Kekik Kokusu' diye acayip bir hikâye. Büyük hatalarımdan biridir benim, kitabıma almadım onu. Tuhaf bir hikâye… Aldı rahmetli okudu. Gülerek, 'Sen hikâye filan yazamazsın.' dedi.Çok dokundu gururuma, burnu büyüklüğüme… O akşam liseye geri döndüm. Ve o bir saat içinde 'Oğlumuz'u yazdım.Kaplan'a şuna bir bakar mısınız? dedim. Aldı, okudu ve tarif edilemez bir gülümseme ile 'Bunun neşir şerefini bana ver.'dedi." Bu hikâye Cumhuriyet gazetesinin düzenlediği bir yarışmada derece almış ve yazarın tanınırlığı böylece başlamıştır. Tarık Buğra bu yüzden gözü piyes ve romandan başka bir şey görmeyen kendisini hikâyeye yönlendiren kişinin, Mehmet Kaplan olduğunu belirtir. "Kekik Kokusu"yazar için ne kadar hüsran ile sonuçlansa da aynı zamanda onun için yeni bir başlangıç olmuştur. Hikâyeleri çoğunlukla kısa ama etkili bir duygunun üzerine kurulmuştur. Yumruklarını vurarak cam bardakları ezen bıçkın delikanlılar,trenlerde ve istasyonlarda hem duygularını hem de yollarını kaybeden insanlar, küçük kavgalar büyük duygular…

Tarık Buğra sıcak ve içten bir dille yazdığı hikâyelerinde kısa, etkili ve vurucu olmayı seven bir hikâyecidir. Denilebilir ki onun eserlerinin atmosferini hep bir hüzün bulutu idare eder."Oğlumuz" hikâyesi bu konuda hemen akla gelendir. Bu hikâyedeki babanın, oğlunun eve sarhoş gelmesi üzerine içine düştüğü çıkmaz ve hüzünlü hali hatırlayalım.

Buğra'nın hikâyeciliğinden bahsedip de "Havuçlu Pilav Meselesi"nden bahsetmezsek olmaz. Yazar bu eserinde de evli olmadığı halde yeni evli bir çiftin havuçlu pilav yapımı konusundaki basit sürtüşmesinden bahseder. Ayrıca Ömer, Kel Melahat, Yarın Diye Bir Şey Yoktur, Küllük, Coğrafya Dersi, 087956'nın Sıfırı, Kardan Adam, Bacanak, Bitmemiş Senfoni, Borç yazarın diğer önemli hikâyeleridir.

Sonuç itibarıyla Tarık Buğra'nın Sait Faik tarzı durum hikâyeleri aracılığı ile bizim edebiyatımızda bireyin iç dünyasını yansıtan bir sanatçı olduğunu görmekteyiz. Şiirsel bir üslupla kaleme alınan hikâyelerinde modern insanın çıkmazını görürüz. Romanlarındaki olay ve mekân ağırlığının yanı sıra hikâyelerinde daha çok "aşkta aradığını bulamamış","düş kırıklığına uğramış", "duygu, düşünce ve yaşayışına yön verememiş" "romantik ve zaman zaman da hırçın" kişileri başarılı bir şekilde işlediğini görmekteyiz.

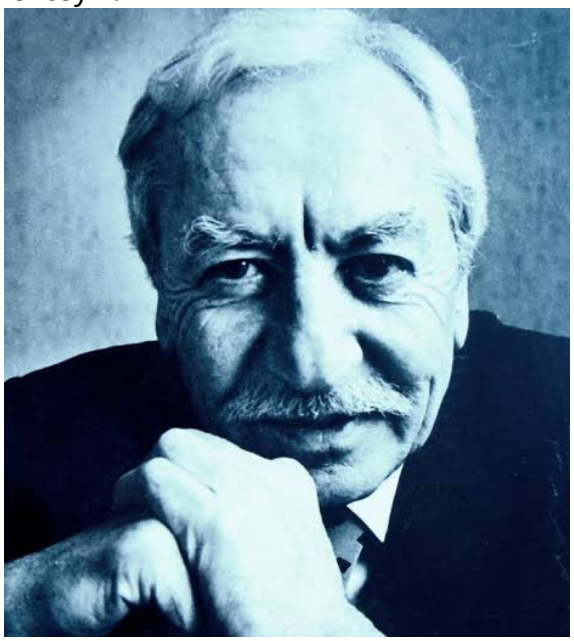

ÇARESİZ NEFES

MUHAMMED KÜRŞAT ORHAN
11/B

İstemiyor, arzu etmiyorum artık.
Bu yalan dünyayı sevmiyorum artık.
Yoruldum, bir şeyleri ümit etmekten.
Boşa kürek çekmek istemiyorum artık.

Uzaklaşmak istiyorum herkesten, her şeyden.
Her daim tek kalan ben değil miyim?
Kimse beni sevmez, anlayamazken.
Kalabalıklar içinde yalnız değil miyim?

Değil miyim öğrenen tek başına yürümeyi?
Değil miyim bilmeyen hakiki sevilmeyi?
İstemiyorum artık birini beklemeyi.
Beni kambur eden çileyi çekmiyorum artık.

Samimi bir tebessüm düşmez nasibime,
Sevgilerin içi boş, inanmıyorum artık.
Bu dünya zor geliyor şu mahzun kalbime.
İstemiyorum, istemiyorum, istemiyorum artık.

Geldikleri Gibi Gittiler

ZEYNEP BERRA OKUR
9/D

Çanakkale, dünya tarihinde başka bir benzerine zor rastlanan büyük bir varoluş mücadelesinin adıdır. Osmanlı Devleti'nin zayıf dönemlerinde, Avrupalı iki devlet olan İngilizler ve Fransızlar yanlarına türlü sebepler üreterek aldıkları Avrupa Devletleri ve Avustralya, Yeni Zelanda, Kanada ve daha birçok dünya milletleri ile İstanbul'u alacak, Osmanlı Devleti'nin varlığını Anadolu'da küçük bir toprak parçasına sıkıştıracaklardı. Fakat tüm bu planlar yapılırken unutulan şey Türk Milleti'nin dini ve vatanı için yapabileceklerinin ne olduğuydu. Çanakkale, savaşın sonunda Türk'ün neler yapabileceğini tüm dünyaya gösterdi.

Anadolu, Çanakkale'de vatanını savunmak için, içten içe kaynadı. İnsanlar bulundukları şartlar ne olursa olsun öleceklerini veya sakat kalacaklarını, mallarını, ailelerini, imkânlarını kaybetme pahasına, Çanakkale için tek vücut oldu. Savaşa gidemeyenler savaşa katkı olsun diye paralarını, mallarını verdi. Bebeğine sütünü içirdiği ineğini, koyununu verdi. Kadınlar parmaklarındaki yüzüklerini, kulaklarındaki küpelerini verdi. Gelinler çeyizlerindeki bir çift çorabı verdi. Hiçbir şeyi olmayanlarsa dualarla Çanakkale'de savaştı.

18 Mart 1915' de başlayan Çanakkale Savaşı 9 Ocak 1916' da düşman donanmasının ülkeyi terk etmesi ile son buldu. Vatanımızı, bağımsızlığımızı, hayatımızı ve geleceğimizi çalmaya gelenler geldikleri gibi gittiler. Çok vatan evladı şehit oldu. Çok insan kolsuz, bacaksız, gözsüz yaşamaya mahkûm kaldı. Nice aileler darmadağın, nice çocuklar öksüz kaldı. Ama Türk Milleti için vatan bunlardan daha önemliydi. Ne mutlu Türküm diyene!

"Asıl savaş galiba zaferden sonra başlayacak."

Firavun İmanı, Tarık Buğra

İnsanoğlu

MİRAÇ ÇATAK
10/B

Her gün, her dakika, her an anlamlandıramadığımız kadar karmaşık ve kapsamlı olan bu çarkı döndürmekle görevliyiz.Her yaptığımız şeyin doğurduğu minik taşlar domino etkisi ile hayal dahi edemeyeceğimiz sonuçlara neden oluyor. İçimizden gelen her şey, tanıdık gelen her yüz, yaşanılan her dejâ vu aslında bu karmaşık sistemde kendi görevimiz olan şeyi doğru zamanda, doğru şekilde yaptığımızın en gözlemlenebilir kanıtı olarak var sayılabilir. O kadar kapsamlı ve ince işlenmiş ki hür olarak nitelendirdiğimiz irademiz bile haberi olmadan yapması gerekeni yapıyor. Bunun farkında olanlar ise bunu değiştirebileceğini düşünüp aslında yapmaları gereken şeye odaklanıyorlar ve eninde sonunda hep olduğu gibi yapmamamız gereken şeyi yapıyoruz. Her seferinde bizim için çizilen yolda gidiyoruz, bu yolu kendimiz seçtiğimizi zannede zannede asla anlayamayacağımız bir şeyin parçası olduğumuz gerçeğini hatırlayamıyoruz bile.

Bir dişliden dönderdiği saat mekanizmasını anlamasını bekleyemeyeceğimiz gibi insanında bu formla bu ve benzeri şeyleri anlamlandıramayacak olduğunu unutmamak gerekir. İnsan bedeni bir kafesten farksız olduğu gibi bir kafes kadar da dar ve işlevsizdir. Ruhun içinde saklandığı bu beden ruh ile bağlantılıdır ve normalde ruha zarar verme kabiliyeti olmayan fiziksellik bu yolla ruhu değiştirebilir, travmalar yaşatabilir ve ciddi zararlar verebilir.
Ölüm, insanoğlunun anlamlandırış biçiminin acı veya hüzünlü bir olay olarak nitelendirilse de şahsi fikirlerime göre özgür kalmaktan başka bir şey değildir.
İnsan bu bedenle doğar ardından ise anlamaya başlar hayatı, kendisini, işleyişi kimileri ise ziyadesi ile boş ve gereksiz sürdürür bu ilerleyişi. Zamanı gelir kafesi büyür, güçlenir ve kendi şekline oturur. Ölümünde ise arınır, geriye yalnızca yaşanmışlıklar ve anılar kalır.
İnsan; kafesini güçlendirmeye çalışır, daha dayanıklı hâle getirmeye ve kendini hissizleştirmeye.
En büyük hatalardandır, insanın kafesi olan vücuduna iyi bakıp geliştirmeye odaklanıp da ruhunu ilgisiz bırakması.
Nihayetinde insan er ya da geç ölür. Ruh serbest kalır ve ebedi yaşam formuna bürünür, ardında yalnızca zihnini bırakarak...

YÜZYILIN BÜYÜK İHANETİ

FAHRİ SAVAŞ
10/A

Türkler, kökleri derin olan devletler kurmuşlardır fakat bazıları daha az ömürlü olmuş, bazıları daha uzun ömürlü olmuştur. Kurulan devletlerden birisi de Devlet-i Âliyye yani Osmanlı Devleti'ydi. Osmanlı Devleti; birçok milleti içinde bulundurmuş, büyük bir hoşgörü ile yaşamalarına, siyasette söz sahibi olabilmelerine ve ticaret aracılığıyla da kazanç sağlamalarına olanak tanımıştır. Bu milletlerden birisi de Ermeni milletidir. Ermeniler, Osmanlı Devleti'nin onlara takındığı bu tavıra çok farklı bir cevap vermişlerdir. I. Dünya Savaşı sırasında devletin bulunduğu bu zor durum içerisinde silahlı gruplar halinde köyleri yağmalamış; kadın, çocuk, hamile ve yaşlı demeden hunharca katletmişlerdir. Bu olaylara şahit olan ve olayın da içinde bulunan halk arasında "Abo Dadaş" olarak anılan Dadaş Abdullah, 1965 yılında konuk olduğu bir radyo programında başından geçen olayları sicim gibi gözyaşı dökerek şöyle anlattı:

"... Bir gün bizleri de evlerimizden toplayarak mahalle camisine doldurdular. Genç-ihtiyar, çoluk çocuk yüzünden fazlaydık. Ben gençtim o zamanlar. Birkaç arkadaşımla kaçmayı planladık! Yaşlılar engel olmaya çalıştılar, dinlemedik. Adamların kötü niyetleri gözlerinden belliydi. Karanlık çökünce pencereden fırladık. Üzerime yaylım ateşi açıldı. Üç yiğidimiz şehit düştü. Ben bacağımdan yaralandım, sürüne sürüne kaçıp bir eve sığındım. Harap içindeydik, ilaç yoktu, doktor yoktu, aş yoktu... Yarama tütün basacaktım, tütün bulmak fermana mahsus! Üzerine biraz gaz yağı dökerek bağladım. Çektiğim acıyı bir Allah bilir, bir ben bilirim! Şimdi bana 'Camiye doldurulan Müslümanlar ne oldu?' diye soracaksın. Taşnaklar, hepsini camiyle birlikte yaktılar.Kaçmak isteyenleri kurşunladılar. Mazlumların feryadı yeri-göğü tuttu. Görenlerin anlattığına göre caminin kapısının altından sokağa insan yağı akmış. Ardından elli yıl geçti. Ben o tiksindirici kokuyu hâlâ unutabilmiş değilim. Allah o günleri düşmanıma göstermesin!"

Abo Dadaş'ın anlattığı, Doğu'daki katliamların yalnızca bir sahnesi... Bu olayları yaşayan nice Abo Dadaşlar var, diğerlerini onlardan dinlemek gerek. Üzerinden neredeyse bir asır geçse de günümüz sorunlarından olan bu konu Türkler açısından Ermeniler lehinde gösteriliyor, bu zulüm ve katliamları Türkler, Ermenilere yapmışçasına yansıtılıyor! Eğer biz bu konuların farkında, yapılan katliamları çok çabuk unutursak; geçmişimize, köklerimize ihanet etmiş oluruz. Katliama uğrayan tüm dedelerimizin ve ninelerimizin mekânı cennet olsun...

DOĞRU MU YANLIŞ MI?

PARMAK KITLATMAK ZARARLIDIR

✓Parmak kıtlatmak kireçlenmeye veya başka bir soruna neden olmaz. Kıtlama sesi, eklemler hareket ettiğinde oluşan gaz baloncuğundan çıkar.

YARASALAR KÖRDÜR

✓Yarasalar kör değildir. Yarasa türlerinin yaklaşık %70'i hareket etmek için ekolokasyon kullansa da bütün yarasa türlerinin gözleri ve görme yetisi vardır.

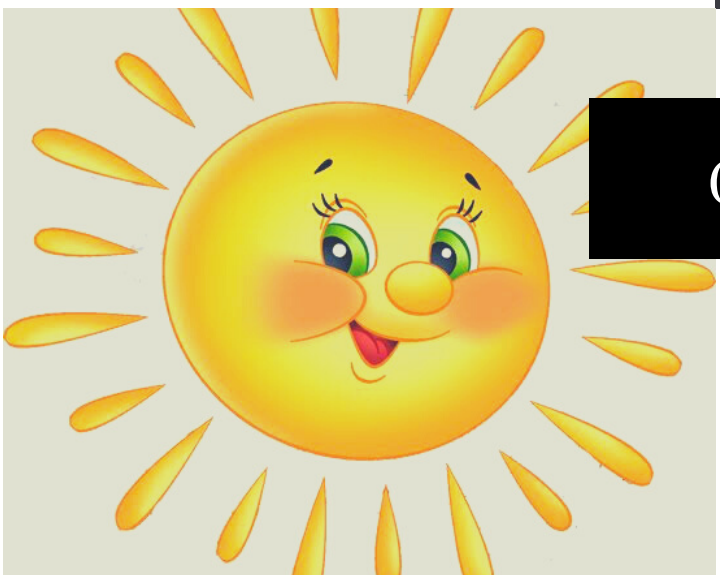

GÜNEŞ SARI RENKTİR

✓Güneş'in rengi aslında beyazdır. Fakat atmosferik saçılmadan dolayı Güneş'in rengi sarı, kırmızı, turuncu hatta morumsu görünebilir.

KELEBEKLERİN ÖMRÜ BİR GÜNDÜR

✓Bazı ergin kelebeklerin ömrü 1-2 aya kadar varabilir. Ömürlerinde birkaç mevsim yaşayabilenler, kış uykusuna yatabilir veya daha sıcak bölgelere göç edebilir.

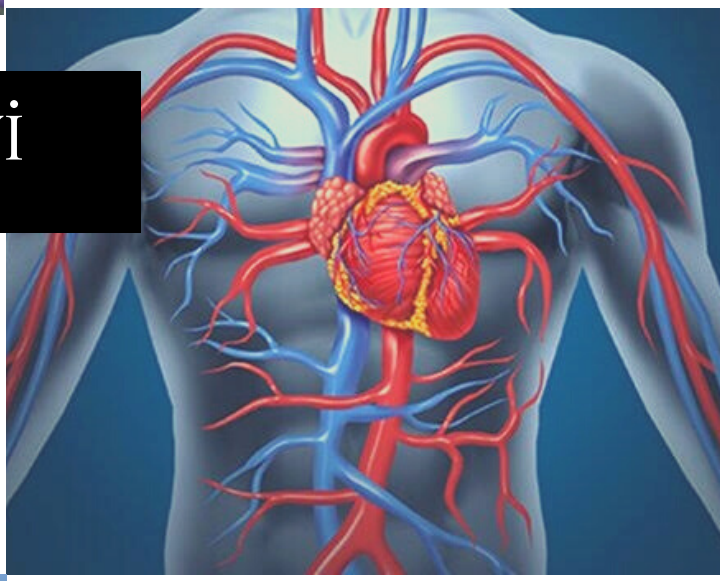

DAMARLARIMIZ MAVİ RENKTİR

✓Kana kırmızı rengini hemoglobin verir. Oksijen taşımayan kan koyu kırmızı bir renge sahipken oksijen taşıyan kan vişne kırmızısıdır. Damarlarımız derimizin renginden dolayı maviymiş gibi görünür.

PİSA KULESİ YAMUK YAPILMIŞTIR

✓İtalya'nın bu ünlü çan kulesi aslında dik olarak tasarlanmış. Fakat yapıldığı tarih olan 1173 yılından itibaren temeldeki yumuşak zemin sebebiyle güneye doğru kaymaya başlamıştır.

Topkapı Sarayı

Fatih Külliyesi

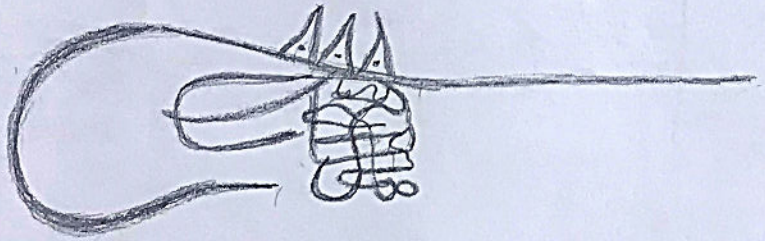

"Ey Konstantiniye!
Ya sen beni dirsin, ya ben seni dirim."

"Eğer padişah sen isen düşman topraklarımızı çiğner, gel ordularının başına geç, yok padişah ben isem padişahın olarak emrediyorum: Gel ordularının başına geç!"

FATİH SULTAN MEHMET

NİDANUR KÖSE 10/A

FADİME TÜZZEHRA ŞENTÜRK 10/A

SİBEL KEYVANKLI 10/A